

การพัฒนามาตรการภายในของหน่วยงานเพื่อส่งเสริม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตในภาครัฐ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต & การจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต

ฉวีวรรณ นิลวงศ์
พนักงานราชการ กลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
สำนักงาน ป.ป.ท.

ประวัติวิทยากร

ชื่อ นางฉวีวรรณ นิลวงศ์
การศึกษาปริญญาโท สาขานโยบายและการวางแผน จากมหาวิทยาลัยเกริก
ปริญญาตรี สาขารัฐศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
วุฒิปัตร มหาวิทยาลัยมิสซูรี ณ เมืองโลลัมเบีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้รับทุนจากกรมการพัฒนาชุมชนตามโครงการ Leadership Exchange Program
สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) หลักสูตร Corruption Risk & Control Technical Update (CRC)

ประสบการณ์ในการทำงาน

๑. ส่วนท้องถิ่น

๑.๑ เคยดำรงตำแหน่ง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๗ แห่ง ได้แก่

(๑) เทศบาลนครขอนแก่น (๒) เทศบาลเมืองระนอง (๓) เทศบาลเมืองสระบุรี (๔) เทศบาลนครนนทบุรี
(๕) เทศบาลนครปากเกร็ด (๖) เทศบาลนครรังสิต (๗) เทศบาลนครอุดรธานี

๑.๒ เคยดำรงตำแหน่ง ปลัดเทศบาล

๒. ส่วนภูมิภาค เคยดำรงตำแหน่ง เจ้าพนักงานปกครอง (ปลัดอำเภอ) อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย

๓. ส่วนกลาง เคยดำรงตำแหน่ง นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล วิทยาลัยการปกครอง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย นักวิชาการยุติธรรม กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
กองส่งเสริมการระงับข้อพิพาท กองพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ สำนักคุ้มครองพยาน ช่วยราชการสำนักรัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรม
นักวิชาการยุติธรรม สำนักคุ้มครองและป้องกัน ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน (อำนวยการสูง) สำนักงาน ป.ป.ท.

ปัจจุบัน ชำราชการบำนาญ /พนักงานราชการ กลุ่มงานเชี่ยวชาญเฉพาะ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงาน ป.ป.ท.

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต

ทำไม...ต้องทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เป็นข้อมูลหลักต้นให้หน่วยงานเกิดการ **เปลี่ยนแปลง**
ในการปฏิบัติงาน

เพิ่มประสิทธิภาพ **สร้าง**
ภูมิคุ้มกันของหน่วยงาน

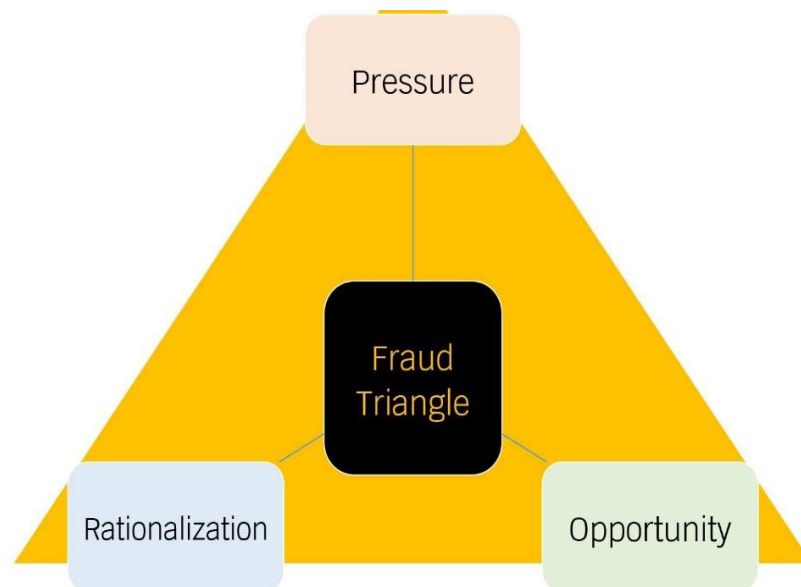

เสริมสร้างภาพลักษณ์

สร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายใน ขององค์กรมีจุดอ่อน และRationalization หรือการหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำ

ตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (The Fraud Triangle)

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

- แผน/ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- ความหมาย /ประเภท ของความเสี่ยง
- ปัญหา/วิกฤติต่างกับความเสี่ยง
- ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยง

การวางระบบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์
ชาติ ๒๐ ปี
ประเด็นการต่อต้านการทุจริต
และประพฤติมิชอบ

แผนการปฏิรูปประเทศ

11 ด้าน ของการปฏิรูปประเทศ มีอะไรบ้าง?

Center for Integrity and Transparency Assessment

แผนงานย่อยด้านการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ
แผนงานการสร้างนวัตกรรมและมาตรการภายในต่อต้านการทุจริต
และการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต

แผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
(พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ ด้านการป้องกันและปราบปราม ได้กำหนดให้
ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.)
ดำเนินการวางระบบการประเมินความเสี่ยงต่อการทุจริตประพฤติมิชอบ
ในส่วนราชการเป็นประจำทุกปี
และรายงานผลการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา หรือตามระยะเวลาที่กำหนด

ดัชนีที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต
การประเมินความเสี่ยงของการทำงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและ
การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงการทุจริต

ตัวชี้วัด ร้อยละของหน่วยงานที่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA ร้อยละ ๘๐
(๘๕ คะแนน ขึ้นไป)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ยุทธศาสตร์ชาติ
๒๐ ปี

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและ
ประพฤติมิชอบ

ค่าคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศ
ไทย (CPI) ในปี พ.ศ. ๒๕๘๐ จะต้องอยู่ใน
อันดับ ๑ ใน ๒๐ ของโลก

แนวทางการพัฒนา

๑. แผนย่อย การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

- “คน” “ระบบ” แผนงาน/โครงการสำคัญ :

๑. แผนงานปลูกฝังความคิด สร้างจิตสำนึกในความซื่อสัตย์สุจริต แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของภาครัฐ

๒. แผนงานการสร้างนวัตกรรมและมาตรการภายในต่อต้านการทุจริต และการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต

๓. ปรับระบบงาน โครงสร้างองค์กรเอื้อต่อการลดการใช้ดุลยพินิจ

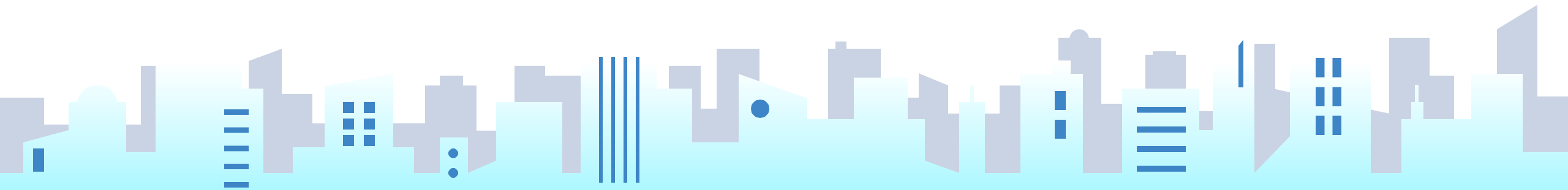
๒. แผนย่อย การปราบปรามการทุจริต

- ดำเนินคดี รวดเร็ว เจียบขาด เป็นธรรม
- การพัฒนาปรับปรุงมาตรการทางกฎหมาย
- แผนงาน/โครงการสำคัญ : แผนงานสร้างนวัตกรรมการปราบปรามการทุจริตเชิงรุก

เป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

เป้าหมาย	ตัวชี้วัด	๒๕๖๑- ๒๕๖๕	๒๕๖๖-๒๕๗๐	๒๕๗๑-๒๕๗๕	๒๕๗๖-๒๕๘๐
ประเทศไทยปลอด การทุจริตและ ประพฤติ มิชอบ	ดัชนีการรับรู้ การทุจริต (CPI) ของประเทศ ไทย	อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๕๔ และ/หรือได้ คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๐ คะแนน	อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๔๓ และ/หรือได้ คะแนนไม่ต่ำกว่า ๕๗ คะแนน	อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๓๒ และ/หรือได้ คะแนนไม่ต่ำกว่า ๖๒ คะแนน	อยู่ในอันดับ ๑ ใน ๒๐ และ/หรือได้ คะแนนไม่ต่ำกว่า ๗๓ คะแนน

ดัชนีวัดภาพลักษณ์คอร์รัปชัน
ของประเทศไทย
ตั้งแต่ ปี ๒๕๓๘ - ๒๕๖๑

ปี พ.ศ.	คะแนน	อันดับ	จำนวนประเทศ
๒๕๓๘	๒.๗๙ (คะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน)	๓๔	๔๑
๒๕๓๙	๓.๓๓ (คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)	๓๗	๕๔
๒๕๔๐	๓.๐๖ (คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)	๓๙	๕๒
๒๕๔๑	๓.๐๐ (คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)	๖๑	๘๕
๒๕๔๒	๓.๒๐ (คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)	๖๘	๙๘
๒๕๔๓	๓.๒๐ (คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)	๖๐	๙๐
๒๕๔๔	๓.๒๐ (คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)	๖๑	๙๑
๒๕๔๕	๓.๒๐ (คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)	๖๔	๑๐๒
๒๕๔๖	๓.๓๐ (คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)	๗๐	๑๓๓
๒๕๔๗	๓.๖๐ (คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)	๖๔	๑๔๖
๒๕๔๘	๓.๘๐ (คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)	๕๙	๑๕๙
๒๕๔๙	๓.๖๐ (คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)	๖๓	๑๖๓

ปี พ.ศ.	คะแนน	อันดับ	จำนวนประเทศ
๒๕๕๐	๓.๓๐ (คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)	๘๔	๑๗๙
๒๕๕๑	๓.๕๐ (คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)	๘๐	๑๘๐
๒๕๕๒	๓.๔๐ (คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)	๘๔	๑๘๐
๒๕๕๓	๓.๕๐ (คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)	๗๘	๑๗๘
๒๕๕๔	๓.๔๐ (คะแนนเต็ม ๑๐ คะแนน)	๘๐	๑๘๓
๒๕๕๕	๓.๗ (คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)	๘๘	๑๗๖
๒๕๕๖	๓.๕ (คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)	๑๐๒	๑๗๗
๒๕๕๗	๓.๘ (คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)	๘๕	๑๗๕
๒๕๕๘	๓.๘ (คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)	๗๖	๑๖๘
๒๕๕๙	๓.๕ (คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)	๑๐๑	๑๗๖
๒๕๖๐	๓.๗ (คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)	๙๖	๑๘๐
๒๕๖๑	๓.๖ (คะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน)	๙๙	๑๘๐
๒๕๖๒	รอประกาศผล มกราคม ๒๕๖๓		

ความหมายของความเสี่ยง

ความเสี่ยง = เหตุการณ์ + โอกาส (ที่มีโอกาส/ คาดว่าจะเกิด)

โอกาส + ผลดี หรือ - ผลลบ

ความเบี่ยงเบนจากค่ามาตรฐานกลาง

โอกาสที่เกิดผลดี + STRATEGY

โอกาสที่เกิดความเสี่ยงหาย - Risk of loss Control

เคยเกิดแล้ว มีประวัติอยู่แล้วว่าทุจริต ทำอย่างไรจะให้ให้เกิดซ้ำอีก

ข้อบ่งชี้บางเรื่อง นำสงสัยมีการทุจริตทำอย่างไรจะตรวจพบตั้งแต่แรก

รู้ทั้งรู้ว่าทำไปเสี่ยงต่อการทุจริตจะมีมาตรการป้องกันอย่างไร

พยากรณ์เหตุการณ์ล่วงหน้าโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต

ปัญหา/วิกฤติต่างกับความเสี่ยง

- **ปัญหา** = ไม่มี ไม่เคย (ระเบียบ กฎหมาย เป็นอุปสรรค ไม่ทันสมัยหรือไม่มีกฎหมายรองรับ/ระบบ IT ไม่ทันสมัย/เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความเข้าใจ) อัตรากำลัง งบประมาณไม่เพียงพอ
ในปัจจุบัน NOW ปัญหาอนาคต = ความเสี่ยง
- **วิกฤติ** = สิ่งที่ไม่คาดไม่ถึง UNPLAN เกิดแล้วต้องแก้ไข ฟื้นฟู
- **ความเสี่ยง** = เหตุการณ์ - ที่มีโอกาสเกิด ต้องทำการ Control
+ = โอกาสในการพัฒนา กลยุทธ์

ปัญหา/ไม่ใช่ความเสี่ยง

ความรู้ความเข้าใจใน พ.ร.บ. จัดซื้อจัดจ้างฯ

ขาดคุณธรรมจริยธรรม

ขาดความหลากหลายในการตรวจสอบ

ขาดเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน

ระเบียบ กฎหมายมีช่องว่าง

การได้คำตอบแทนไม่เหมาะสม

ขาดการประชาสัมพันธ์

การวิเคราะห์และระบุความเสี่ยงโดยมีการนำ “ปัญหา”
มาระบุว่าเป็น “ความเสี่ยง”

ซึ่งหากนำความเสี่ยงซึ่งแท้จริงคือปัญหามาจัดการความเสี่ยง
ที่แท้จริงก็จะไม่ถูกค้นพบ
และไม่สามารถป้องกันความเสี่ยงที่แท้จริงได้

ประเภทความเสี่ยงการทุจริตแบ่งเป็น ๓ ด้าน

การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

การใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการ
ทรัพยากรภาครัฐ

ก่อน

ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตต้องทำการคัดเลือกงานหรือกระบวนการจากภารกิจ ในแต่ละประเภท

ที่จะทำการประเมิน ซึ่งคู่มือนี้ได้จำแนกขอบเขตของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ไว้ ๓ ด้าน ดังนี้

ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชน อนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ เมื่อคัดเลือกได้แล้ว ให้ทำการคัดเลือกกระบวนการของประเภทด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตโดยเฉพาะกรณีหน่วยงานมีโครงการขนาดใหญ่ (Mega Project) และจัดเตรียมข้อมูลขั้นตอนการปฏิบัติงาน หรือแนวทาง ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง และมาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริตที่มีอยู่ในปัจจุบันของกระบวนการหรืองาน นั้นๆ จากนั้นจึงลงมือทำการตามขั้นตอนประเมินความเสี่ยงการทุจริต การเตรียมการข้อมูลที่ต้องทำการรวบรวมก่อนลงมือทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตตามตัวอย่าง ดังนี้

เตรียมข้อมูลก่อนลงมือประเมิน

ชื่อกระบวนการงาน/งาน.....

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต ที่มีอยู่ในปัจจุบัน

แนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนการประเมิน ความเสี่ยง

๑. การระบุความเสี่ยง
๒. การประเมินสถานะความเสี่ยง
๓. การประเมินค่าความเสี่ยงรวม
๔. การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
๕. การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง
๖. การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗. จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
๘. การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
๙. การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

แบบรายงานประเมิน ความเสี่ยงการทุจริต

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง

อธิบายรายละเอียด โอกาส ความเสี่ยงการทุจริต ว่ามีรูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการ ทุจริตในแต่ละขั้นตอนในการปฏิบัติงาน บางขั้นตอนอาจไม่มีความเสี่ยงการ ทุจริต สำหรับขั้นตอน การปฏิบัติงานที่มีความสุ่มเสี่ยง หรือโอกาสเกิดการทุจริต ให้ อธิบายรูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจนมากที่สุด โดยวิธีการการ ค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจาก ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมี ประวัติอยู่แล้ว เรียกว่า Known Factor และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด เรียกว่า Unknown Factor

ระบุรูปแบบพฤติกรรมที่นำไปสู่ความเสี่ยงการทุจริต
ในแต่ละ Process ของกระบวนการที่ทำการประเมิน

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ.

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน / งาน

ชื่อหน่วยงาน / กระทรวง.....

ผู้รับผิดชอบ..... โทรศัพท์.....

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนที่ ๒ การประเมินสถานะความเสี่ยง

ตารางที่ ๒

ตารางประเมินสถานะความเสี่ยง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง

นำข้อมูลในตารางที่ ๑ มาแยกสถานะความเสี่ยง

* สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

* สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวัง

ในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

* สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงาน
ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

* สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก
คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ขั้นตอนที่ ๓ การประเมินค่าความเสี่ยงรวม

ตารางที่ ๓ ตารางการประเมินค่าความเสี่ยงรวม SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒ มิติ (หรือตารางเมทริกซ์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน /โอกาส/ความเสี่ยงรูปแบบพฤติกรรม ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของ การเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของ ผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	

ให้นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องโดยเฉพาes สีแดง ส้ม เหลือง จากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวมในขั้นตอนที่ ๓ (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง X ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ตารางที่ ๓.๑ ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	กิจกรรมหรือขั้นตอนหลัก MUST	กิจกรรมหรือขั้นตอนรอง SHOULD
		๓ ๒	๑
		๓ ๒	๑

ตารางที่ ๓.๒ ระดับความรุนแรงของผลกระทบตาม Balanced Scorecard

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	๑	๒	๓
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย Stakeholders รวมถึง หน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาคีเครือข่าย		X	X
ผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม Financial		X	X
ผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย Customer/User		X	X
ผลกระทบต่อกระบวนการภายใน Internal Process	X	X	
กระทบต่อการเรียนรู้ องค์กรความรู้ Learning & Growth	X	X	

แนวทางการประเมินค่าคะแนนความเสี่ยง เทียบกับประสิทธิภาพการ ควบคุมความเสี่ยงการทุจริตในปัจจุบัน

นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีค่าความเสี่ยงรวม สูงๆ จากตารางที่ ๓ มาประเมินเทียบหรือประเมินกับมาตรการ การควบคุมจัดการของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน ว่าความเสี่ยงที่แท้จริงคือเรื่องอะไร

โอกาส/ความเสี่ยงการ ทุจริต	คุณภาพ การจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับ ปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง (๓)
	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง (๕)	ค่อนข้างสูง (๖)
	อ่อน	ปานกลาง (๗)	ค่อนข้างสูง (๘)	สูง (๙)

ระดับ	คำอธิบาย
ดี	การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
พอใช้	การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสียหายอย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
อ่อน	การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

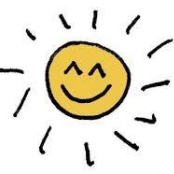
ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๕

พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยง ที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริต จากตารางที่ ๔ ตามลำดับความรุนแรงความเสี่ยงที่อยู่ในระดับ สูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตต่อไป โดยวิเคราะห์ตรวจสอบว่า มาตรการเดิมหรือปัจจุบัน (Key Controls in place) ที่หน่วยงานบังคับใช้มีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่ และต้องมีมาตรการเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) อย่างไรบ้าง ให้ระบุรายละเอียด เพื่อนำสู่การบังคับใช้ ความเสี่ยงกับมาตรการป้องกัน ความเสี่ยงการทุจริตควรเชื่อมโยง ให้มีความสอดคล้องกับความเสี่ยง ที่ประเมินไว้

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรม ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต

ตารางที่ ๖ - ๘ แบบการรายงานตามแผนบริหารความเสี่ยง หน่วยงานสามารถปรับได้ตามความเหมาะสม

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ตารางที่ ๖ ตารางจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ตารางที่ ๖ เป็นการประเมินว่า
มาตรการป้องกันตามแผนบริหาร
ความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๕ เรื่อง
อะไรที่ต้องเฝ้าระวังโดยแยกเป็น
ระดับการเฝ้าระวังความเสี่ยง
แยกเป็น ๓ สถานะ เขียว/เหลือง/
แดง

ที่	มาตรการป้องกัน การทุจริต	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง

- ◆ **สถานะสีเขียว** : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม
- ◆ **สถานะสีเหลือง** : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันที่ตามที่ ตามมาตรการ / นโยบาย / โครงการ / กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล
ความเสี่ยงการทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง < ๓
- ◆ **สถานะสีแดง** : เกิดกรณีที่อยู่ในข่าย ยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ / นโยบาย / โครงการ / กิจกรรม เพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริต
ไม่ลดลงระดับความรุนแรง > ๓

ตารางที่ ๗ ตารางจัดทำระบบความเสี่ยง

๗.๑ (สถานะสีแดง Red) เกินกว่าการยอมรับ ความมีกิจกรรมเพิ่มเติม

จากผลการเฝ้าระวังที่แยกตามสถานะ
เขียว เหลือง แดง ตามตารางที่ ๖
ให้นำผลการเฝ้าระวังที่มีความเสี่ยง สูง (สีแดง)
และปานกลาง(สีเหลือง) มากำหนดมาตรการ หรือ
แนวทางการป้องกันเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม

๗.๒ (สถานะสีเหลือง Yellow) เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ความมีกิจกรรมเพิ่มเติม

ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต เพิ่มเติม

๗.๓ (สถานะสีเขียว Green) ยังไม่เกิด เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ความเสี่ยงการทุจริต	ความเห็นเพิ่มเติม

ตารางที่ ๘ - ๙ สามารถปรับได้
ตามความเหมาะสม เป็นการ
รายงานผลการบริหารความ
เสี่ยงต่อผู้บริหาร

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๘ ตารางรายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	สถานะความเสี่ยงการทุจริต		
	เขียว	เหลือง	แดง

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๙ แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ณ วันที่.....	
หน่วยงานที่ประเมิน	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	
โอกาส/ความเสี่ยง	
สถานะการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☐ เผื่อระวัง และติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ)
ผลการดำเนินงาน

ตารางที่ ๑๐ สามารถปรับได้
ตามความเหมาะสม เป็นการ
ปรับปรุงแผนบริหารความ
เสี่ยงเสนอต่อผู้บริหาร

ตารางที่ ๑๐ ตารางการเสนอขอปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ระหว่างปี (ทดแทนแผนเดิม)

หน่วยงานที่เสนอขอ วันที่เสนอขอ		
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงเดิม		
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงใหม่		
ผู้รับผิดชอบหลัก		
ผู้รับผิดชอบรองที่เกี่ยวข้อง		
เหตุผลในการเปลี่ยนแปลง	๑. ๒. ๓.	
ประเด็นความเสี่ยงหลัก	เดิม	ใหม่

มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการ หมายถึง วิธีการที่จะทำให้ได้รับผลสำเร็จ (วิธีป้องกัน) หรือแนวทางที่ตั้งขึ้นเพื่อไม่ให้เกิดสิ่งที่ไม่พึง

การจัดทำมาตรการสิ่งที่ต้องการอันดับแรกของการจัดทำมาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต คือ ผลลัพธ์ (Outcome) จะบรรลุเป้าหมายต้องมีวิธีการ (HowTo) ประกอบด้วยกระบวนการนำเข้า (Input) เช่น ขั้นตอน กระบวนการ เพื่อให้มาตรการที่ตั้งไว้บรรลุเป้าหมาย หากมีผลลัพธ์เกิดขึ้นมากกว่า ๑ อย่าง ผลลัพธ์นั้นเป็นผลพลอยได้ (By Product) ของมาตรการที่กำหนดไว้

ตัวอย่าง มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต

๑. มาตรการการเปิดเผยข้อมูลรัฐเชิงรุก
๒. มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจ
๓. มาตรการป้องกันการรับสินบน

มาตรการการเปิดเผยข้อมูลรัฐเชิงรุก

ลักษณะของข้อมูลที่เปิดเผย (Open Data)

ข้อมูลถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ (Complete)

เป็นข้อมูลพื้นฐานไม่ถูกปรุงแต่ง (Primary)

อยู่ในเวลาที่เหมาะสมเพื่อรักษาคุณภาพของข้อมูล (Timely)

สะดวกในการเข้าถึง (Accessible)

สามารถนำไปใช้ประโยชน์โดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์สามารถประมวลผลได้ (Machine Process able)

ต้องเปิดเผยโดยไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discriminatory)

ต้องไม่มีลิขสิทธิ์ (Non-proprietary)

ทุกคนมีสิทธิใช้ข้อมูลได้ (License-free)

การเปิดเผยข้อมูลเชิงรุก เป็นการแสดงถึงการบริหารงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้หากหน่วยงานมีการบริหารงานที่มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ แต่ขาดการเปิดเผยข้อมูลอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่จะทำให้สาธารณชนต่างคิดจินตนาการว่า การบริหารงานของหน่วยงานในเรื่องดังกล่าวมีความไม่โปร่งใส เอื้อประโยชน์หรือทุจริต ซึ่งการที่จะลบล้างหรือชี้แจงทำความเข้าใจต่อสาธารณชนภายหลัง ทำให้ต้องใช้ ทรัพยากรมากกว่า หรืออาจยุ่งยากกว่า ดังคำกล่าวที่ว่า

“ปริมาณพลังงานที่จำเป็นต้องใช้ ในการลบล้าง มีขนาดใหญ่โตกว่า พลังงานที่ใช้ในการผลิต”

ตัวอย่างรายการข้อมูลรัฐเชิงรุก

- เปิดเผย ให้ผู้ประกอบการทราบว่าผู้เชี่ยวชาญท่านใดเป็นผู้ประเมินเอกสาร/ตรวจในการขอใบอนุญาต หรือการออกใบรับรองมาตรฐานต่างๆ
- เปิดเผยข้อมูลการจ่ายเงินสนับสนุน เงินอุดหนุน ช่วยเหลือ ให้กับองค์กร หน่วยงาน กลุ่มบุคคล หรือบุคคล ย้อนหลัง
- เปิดเผยข้อมูลรายชื่อผู้เสียภาษีให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น ภาษีโรงเรียนและที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ เช่น อาจเปิดเผยลำดับที่เสียภาษีลำดับสูงสุด 1 - 100 ของแต่ละประเภทย้อนหลัง
- เปิดเผยข้อมูล สถานะเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และโครงการ /งบประมาณที่มีการจ่ายขาดเงินสะสม ย้อนหลัง จนถึงปัจจุบัน
- เปิดเผยงบประมาณ /วิธีการบริหารจัดการโครงการต่างๆ ที่ได้รับเงินลักษณะเป็นอุดหนุนทั่วไป หรือเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ย้อนหลัง จนถึงปัจจุบัน
- เปิดเผยรายชื่อสถานประกอบการ/ หน่วยงานที่มีการจ้างคนพิการเข้าทำงานอัตราค่าจ้าง ย้อนหลัง 3 - 5 ปี
- เปิดเผยรายชื่อ ความเชี่ยวชาญ อัตราค่าจ้าง ของที่ปรึกษาโครงการทุกราย โดยเฉพาะโครงการที่มีการจัดซื้อจัดจ้างที่มีงบประมาณสูง
- เปิดเผยรายชื่อโรงเรียนเอกชน/งบประมาณ ที่ได้รับเงินอุดหนุน ย้อนหลัง
- เปิดเผยรายชื่อนักวิจัย สถาบัน /งบประมาณที่ได้รับเงินสนับสนุน ย้อนหลัง
- เปิดเผยแผนและผลการตรวจสอบตามมาตรฐานต่างๆ เช่นความปลอดภัยในสถานประกอบการ ฯลฯ
- เปิดเผยรายชื่อผู้รับจ้าง หรือคู่สัญญาในการจัดซื้อจัดจ้าง ย้อนหลัง ปี(เฉพาะโครงการที่มีงบประมาณตั้งแต่ ล้านขึ้นไปแล้วแต่หน่วยงานจะเป็นผู้กำหนดเกณฑ์)
- เปิดเผยโครงการ/ กิจกรรม /งบประมาณ ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจากการจ่ายขาดเงินสะสม ย้อนหลัง เปิดเผยรายชื่อวัด/งบประมาณที่ได้รับเงินสนับสนุน อุดหนุนจากรัฐ หรือเงินอุดหนุนเฉพาะกิจให้กับวัด
- เปิดเผยจำนวนเงินที่สนับสนุนหรือบริจาคให้กับโรงเรียนในแต่ละปีการศึกษา ย้อนหลังจนถึงปัจจุบัน แสดงสถานการณ์การเงินของสมาคมผู้ปกครองนักเรียน
- เปิดเผยรายชื่อคณะกรรมการในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตต่างๆ ระดับจังหวัด/ส่วนกลาง
- เปิดเผยผู้มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตต่างๆ ระดับจังหวัด/ส่วนกลาง
- รายละเอียดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง (Procurement) โครงการที่มีงบประมาณสูงสุดของหน่วยงาน/โครงการที่มีผลกระทบต่อสาธารณสุข เช่น กระบวนการจัดทำโครงการ/ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง เช่น TOR วิธีการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน/รายชื่อผู้เข้าร่วมประกวดราคา/การเปลี่ยนแปลงแก้ไขสัญญาการตรวจสอบรายงานผลการประเมินโครงการ/การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- เปิดเผยข้อมูลด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง (รวมถึงการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริต)
- เปิดเผยข้อมูลงบประมาณ รายรับ รายจ่าย ของกองทุนที่อยู่ในกำกับดูแลของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปี และข้อมูลย้อนหลัง

มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจ

ขั้นตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการค้นหาความเสี่ยงเพื่อทำการระบุความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต ในขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีการใช้ดุลยพินิจ กรณีขั้นตอนที่มีการใช้ดุลยพินิจให้อธิบายรายละเอียดโอกาสเกิดความเสี่ยงการใช้ดุลยพินิจไม่ชอบเพื่อแสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเองหรือบุคคลอื่นถึงรูปแบบพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจนมากที่สุด โดยวิธีการการค้นหาความเสี่ยงการทุจริตค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว เรียกว่า Known Factor และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิดเรียกว่า Unknown Factor จากนั้นทำการประเมินสถานความเสี่ยงว่าอยู่ในระดับใดออกตามรายสี

เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่องสี ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสี มีรายละเอียดดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวัง

ในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามที่ปกติ

- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๑ ตารางการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดทำมาตรการตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจ ปีงบประมาณ พ.ศ....

ชื่อกระบวนการ/งาน.....

ชื่อหน่วยงาน...../กระทรวง.....

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	การใช้ดุลยพินิจ		โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรม ความเสี่ยง การทุจริต	สถานะความเสี่ยงการทุจริต			
		มี	ไม่มี		เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง

- **สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- **สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวัง
ในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- **สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายใน
องค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- **สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก
คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ขั้นตอนที่ ๒ การจัดทำมาตรการ

ให้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จากรายที่ ๑ โดยเฉพาะขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีสถานะ ความเสี่ยงสูง (สีส้ม) ถึง สูงมาก (สีแดง) นำมาจัดทำมาตรการให้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์หรือการประเมินและ ตรวจสอบว่ามาตรการหรือแนวทางการตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจของหน่วยงานที่บังคับใช้ในปัจจุบัน มีหรือไม่ กรณีมีมาตรการหรือแนวทางให้ระบุรายละเอียด (Key Controls in place) และพิจารณาจัดทำมาตรการ เพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) ซึ่งควรประเมินประสิทธิภาพของมาตรการที่หน่วยงานมีอยู่ใน ปัจจุบันว่า ดี พอใช้ หรืออ่อน กรณีมาตรการที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ หรือ ยังไม่มี มาตรการ ต้องกำหนดมาตรการเพิ่มเติม และทำการขับเคลื่อน กำกับ ติดตาม บังคับใช้ และ ประเมินผล โดยการประเมินประสิทธิภาพของมาตรการป้องกันหรือมาตรการควบคุมความเสี่ยง แนวทางพิจารณา ดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ

- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความครอบคลุมระมัดระวัง

ในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายใน องค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางการจัดทำมาตรการ

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	โอกาส/ความเสี่ยง รูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจ

ขั้นตอนที่ ๓ การรายงานการติดตามประเมินผล

เป็นการจัดทำรายงานสถานะของการเฝ้าระวังการทุจริตตามมาตรการในตารางที่ ๒ว่าอยู่ในสถานะความเสี่ยงระดับใดหลังจากมีการบังคับมาตรการดังกล่าวไปแล้ว เพื่อพิจารณาทำกิจกรรมเพิ่มเติมกรณีอยู่ในข่ายที่ยังแก้ไขไม่ได้ หรือมาตรการใช้ไม่ได้ผล

- ✓ **สถานะสีเขียว** : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม
- ✓ **สถานะสีเหลือง** : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันที่ตามที่ ตามมาตรการ/ นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง
- ✓ **สถานะสีแดง** : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/ กิจกรรม เพิ่มขึ้นแผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลงระดับความรุนแรง

ตารางที่ ๓ ตารางรายงานการติดตาม ประเมินผล

ที่	มาตรการตรวจสอบ การใช้ดุลยพินิจ	โอกาส/ความเสี่ยงการ ทุจริต รูปแบบพฤติกรรม ความเสี่ยงการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง

มาตรการป้องกันกำรรับสินบน

สินบน (Bribery)

ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ที่เสนอว่าจะให้ สัญญาว่าจะให้ มอบให้ การยอมรับ การให้ หรือการร้องขอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันส่งผลต่อการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในลักษณะจูงใจให้กระทำการ หรือไม่กระทำการที่ขัดต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ

การจัดทำมาตรการป้องกันกำรรับสินบน โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินความเสี่ยง การทุจริต ซึ่งความเสี่ยงสูงที่จะเป็นการให้สินบน เช่น เรื่อง การรับค่าอำนาจความสะดวก ของขวัญ คำรับรอง การรับบริจาค ซึ่งกรณีเหล่านี้ยากต่อการพิจารณาว่าเป็นการให้ตามประเพณี วัฒนธรรม หรือสินน้ำใจ หรือเป็นสินบน **หน่วยงานต้องสามารถระบุได้ว่าภารกิจหรือกระบวนการใดของหน่วยงานตนเอง มีจุดอ่อนที่เป็นความเสี่ยงต่อการรับสินบนอย่างไร ตรงส่วนใด**

กรณีมีความเสี่ยงสูงที่จะเป็นการให้สินบน เช่น

ค่าอำนวยความสะดวก คือค่าใช้จ่ายจำนวนเล็กน้อยที่จ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐอย่างไม่เป็นทางการ เป็นการให้เพียงเพื่อให้มั่นใจว่าเจ้าหน้าที่รัฐจะดำเนินการตามขั้นตอน กระบวนการ หรือเป็นการกระตุ้นให้ดำเนินการอย่างรวดเร็วขึ้น โดยกระบวนการนั้นไม่ต้องใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่รัฐ เป็นการกระทำอันชอบด้วยหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐผู้นั้น

ค่ารับรอง และของขวัญ ค่ารับรองและของขวัญ เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมของผู้รับบริการรัฐ เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี หรือเป็นการแสดงออกซึ่งสินน้ำใจ วัฒนธรรมทางสังคม ซึ่งอาจรวมถึง ค่าที่พัก ค่าโดยสาร การศึกษาดูงาน ค่าอาหารและเครื่องดื่ม บัตรกำนัล ฯลฯ

สินน้ำใจ คือความเอื้อเฟื้อเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการมีน้ำใจ ความมีมิตรไมตรี การดูแลกันและกัน เป็นต้น โดยอาจหวังการเอาประโยชน์จากการใช้อำนาจรัฐของผู้รับในอนาคต

ขั้นตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการค้นหาความเสี่ยงเพื่อทำการระบุความเสี่ยงการทุจริต ว่ามีรูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต ในขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีโอกาสการรับสินบน ในรูปแบบใด เช่น ของขวัญ/การเลี้ยงรับรอง /สินน้ำใจ/ เงินทอน/ ค่าอำนวยความสะดวก หรือรูปแบบอื่นๆ (ระบุ) กรณีขั้นตอนที่มีโอกาส หรือความเสี่ยงในการรับสินบน ให้อธิบายรายละเอียดรูปแบบพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจนมากที่สุด โดยวิธีการการค้นหาความเสี่ยงการทุจริต ค้นหาจาก ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว เรียกว่า Known Factor และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่า มีโอกาสเกิดเรียกว่า Unknown Factor จากนั้นทำการประเมินสถานความเสี่ยงว่าอยู่ในระดับใดออกตามรายสี เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของความเสี่ยงในช่อง สี

ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสี มีรายละเอียดดังนี้

- **สถานะสีเขียว** : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- **สถานะสีเหลือง** : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวัง

ในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

- **สถานะสีส้ม** : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

- **สถานะสีแดง** : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๑ ตารางการวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดทำมาตรการป้องกันการรับสินบน ปีงบประมาณ พ.ศ....

ชื่อกระบวนงาน/งาน.....

ชื่อหน่วยงาน...../กระทรวง.....

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระบุความเสี่ยงประเภทรูปแบบการรับสินบน เช่นของขวัญ/การเลี้ยงรับรอง/สินน้ำใจ/ เงินทอน / ค่าอำนวยความสะดวก/ ความสะดวก/ รูปแบบอื่นๆ (ระบุ)	สถานะความเสี่ยง			
			เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง

ขั้นตอนที่ ๒ การจัดทำมาตรการป้องกัน

ให้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จากตารางที่ ๑ โดยเฉพาะขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีสถานะความเสี่ยงสูง (สีส้ม) ถึง สูงมาก (สีแดง) นำมาจัดทำมาตรการให้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์หรือการประเมินและตรวจสอบว่ามาตรการหรือแนวทางการป้องกันการรับสินบนของหน่วยงานที่บังคับใช้ในปัจจุบัน มีหรือไม่ กรณีมีมาตรการหรือแนวทางให้ระบุรายละเอียด (Key Controls in place) และพิจารณาจัดทำมาตรการเพิ่มเติม (Further Actions to be Taken) ซึ่งควรประเมินประสิทธิภาพของมาตรการที่หน่วยงานมีอยู่ในปัจจุบันว่า ดี พอใช้ หรืออ่อน กรณีมาตรการที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ หรือ ยังไม่มีมาตรการ ต้องกำหนดมาตรการเพิ่มเติม และทำการขับเคลื่อน กำกับ ติดตาม บังคับใช้ และประเมินผล โดยการประเมินประสิทธิภาพของมาตรการป้องกันหรือมาตรการควบคุมความเสี่ยง แนวทางพิจารณา ดังนี้

- ✓ **ดี** : การควบคุมมีความเข้มแข็งและดำเนินไปได้อย่างเหมาะสม ซึ่งช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ในระดับที่สมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
- ✓ **พอใช้** : การควบคุมยังขาดประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าจะไม่ทำให้เกิดผลเสียหายจากความเสียหายอย่าง มีนัยสำคัญ แต่ก็ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้มั่นใจว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้
- ✓ **อ่อน** : การควบคุมไม่ได้มาตรฐานที่ยอมรับได้เนื่องจากมีความหละหลวมและไม่มีประสิทธิผล การควบคุมไม่ทำให้มั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าจะสามารถลดความเสี่ยงการทุจริตได้

ตารางที่ ๒ ตารางการจัดทำมาตรการป้องกันการรับสินบน

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/รูปแบบความ เสี่ยงในการรับสินบน	มาตรการป้องกันการรับสินบน

ขั้นตอนที่ ๓ การรายงานการติดตาม ประเมินผล

เป็นการจัดทำรายงานสถานะของการเฝ้าระวังการทุจริตตามมาตรการในตารางที่ ๒ ว่าอยู่ในสถานะความเสี่ยงระดับใดหลังจากที่มีการบังคับใช้มาตรการดังกล่าวไปแล้ว เพื่อพิจารณา จัดทำกิจกรรมเพิ่มเติม กรณีอยู่ในข่าย ที่ยังแก้ไขไม่ได้ หรือมาตรการใช้ไม่ได้ผล

- ✓ **สถานะสีเขียว** : ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม
- ✓ **สถานะสีเหลือง** : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันท่วงที ตามมาตรการ/ นโยบาย/ โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตลดลง
- ✓ **สถานะสีแดง** : เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/ กิจกรรมเพิ่มขึ้นแผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลง

ตารางที่ ๓ ตารางรายงานการติดตาม ประเมินผล

ที่	โอกาส/ความเสี่ยง การทุจริต รูปแบบพฤติกรรม ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการรับ สินบน	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง

ตัวอย่างมาตรการป้องกันการรับสินบน

- การจัดทำแนวทางปฏิบัติที่ดีเพื่อป้องกันการรับสินบน อะไรทำได้ อะไรทำไม่ได้
- การให้หรือรับของขวัญ ทริพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใด การรับเลี้ยง รับรอง ค่าอำนวยความสะดวก การให้บริการประชาชน การขอรับบริจาค การขอรับเงินสนับสนุน ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เป็นต้น
- ในการไปปฏิบัติหน้าที่ เช่น การตรวจรับ การตรวจสถานที่เพื่อพิจารณาอนุมัติ/อนุญาตต่าง ๆ การสอบสวนตามข้อร้องเรียน ห้ามรับเลี้ยง หรือให้มีการจัดเลี้ยงรับรอง เลี้ยงต้อนรับ กรณีมีความจำเป็นที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ให้ยึดหลักความเหมาะสม
- ในการไปปฏิบัติหน้าที่ เช่น การตรวจรับ การตรวจสถานที่เพื่อพิจารณาอนุมัติ/อนุญาตต่างๆ การตรวจสถานที่เพื่อพิจารณาอนุมัติ/อนุญาตต่าง การสอบสวนตามข้อร้องเรียน ห้ามรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด ให้ปฏิเสธการรับทุกกรณี
- ห้ามให้ผู้ประกอบการส่งรถมารับ หรือซื้อตั๋วโดยสารเครื่องบิน รถ เพื่ออำนวยความสะดวก ในการเดินทางไปราชการเพื่อตรวจสถานที่ในการขอรับใบอนุญาตต่างๆ
- การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี เนื่องในโอกาสตามขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม หรือมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคม และของที่มีมูลค่าไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท สามารถให้และรับได้ โดยให้รายงานผู้บังคับบัญชาโดยเร็ว

ตัวอย่างมาตรการป้องกันการรับสินบน (ต่อ)

- ห้ามรับเงินแม้จำนวนเล็กน้อยที่จ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างไม่เป็นทางการ และเป็นการให้เพียงเพื่อให้มั่นใจว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐจะดำเนินการตามกระบวนการ หรือเป็นการกระตุ้นให้ดำเนินการรวดเร็วขึ้น โดยกระบวนการนั้นไม่ต้องอาศัยดุลยพินิจจึงจะได้ตามกฎหมายอยู่แล้ว เช่น การขอใบอนุญาต และการได้รับ บริการสาธารณะ เป็นต้น การรับค่าอำนวยความสะดวกมีความเสี่ยงสูงที่จะกลายเป็นการรับสินบน
- มาตรการอื่นๆ เช่น การจัดทำประกาศในการจัดซื้อจัดจ้าง/สัญญาจ้าง ให้กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นเงื่อนไขว่า หากพบว่าผู้เสนอราคา/คู่สัญญา/คนกลาง/มีการฝ่าฝืนในการกระทำการทุจริตในการจ่ายสินบนถือว่าเป็นความผิดอาญาทั้งผู้ให้และผู้รับ
- การรับรองตนเอง หน่วยงานอาจจัดเป็นเอกสารที่ระบุรายละเอียดข้อปฏิบัติต่างๆ ในการปฏิบัติงานที่จะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการรับ หรือให้สินบนไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม เป็นต้น
- จัดทำข้อความหรือแสดงสัญลักษณ์ที่แสดงถึงการประกาศตนไม่รับของขวัญ สินน้ำใจทุกรูปแบบ ณ จุดที่ให้บริการ และประชาสัมพันธ์สื่อสารผ่านช่องทางต่างๆ ที่เหมาะสม
- การบันทึกภาพ/เสียง การจัดเก็บหลักฐานเพื่อสามารถตรวจสอบ หรือมีระบบสืบค้นย้อนกลับ (Traceability) กับผู้มาขอรับบริการได้อย่างรวดเร็ว

แบบ Check lists ความเสี่ยงการทุจริต

หน่วยงานท่านมีความเสี่ยงการทุจริตแบบนี้หรือไม่

ที่	ตัวอย่างรูปแบบความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑.	การทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต				
๑.๑	เรียกรับผลประโยชน์จากผู้ขออนุญาต โดยเฉพาะการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร/คอนโด บ้านจัดสรร/โรงงาน				
๑.๒	ผลประโยชน์ทับซ้อน รับจ้างเขียนแบบแปลน และตรวจเอง (ถึงแม้ราชการจะให้มีแบบมาตรฐาน อำนาจความสะดวกให้กับประชาชนก็ตาม แต่การขออนุญาตต้องมีผังประกอบ จึงต้องว่าจ้างผู้ตรวจหรือผู้อนุมัติ อนุญาต จะได้ง่าย)				
๑.๓	เจ้าหน้าที่ของรัฐสมยอม หรือมีส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคลในการดำเนินการก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคารโดยมิชอบด้วยกฎหมาย				

ที่	ตัวอย่างรูปแบบความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑.๔	เจ้าหน้าที่ของรัฐสมยอม หรือมีส่วนรู้เห็นกับบุคคลหรือนิติบุคคลในการใช้อาคารที่ไม่ตรงกับใบรับรองใบอนุญาตหรือที่ยื่นแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น				
๑.๕	การประเมินภาษีที่ต่ำกว่าความเป็นจริง				
๑.๖	เรียกรับสินบนโดยใช้ตัวกลาง เก็บค่าใช้จ่ายรายเดือน (ค่าคุ้มครอง) จากผู้ประกอบการ				
๑.๖	พนักงาน เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างเหมาของหน่วยงานเป็นตัวแทนการยื่นคำขอจดทะเบียนในการขออนุมัติอนุญาต โดยเรียกรับผลประโยชน์หรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเพื่อสิทธิพิเศษ				
๑.๗	การดำเนินการยื่นคำขออนุญาต ไม่มีกรอบระยะเวลาที่กำหนดที่ชัดเจนอาจก่อให้เกิดการเรียกรับสินบนเพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต				
๑.๘	การเปิดตรวจสอบสินค้าของเจ้าหน้าที่แต่ละคน ใช้ดุลพินิจไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน				
๑.๙	การใช้ดุลพินิจในการตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน				
๑.๑๐	การตรวจเอกสารไม่ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในคำขอ แต่มีการรับเรื่องไว้				
๑.๑๑	การเก็บเรื่องไว้ไม่แจ้งผู้ประกอบการ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์				

ที่	ตัวอย่างรูปแบบความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑.๑๒	การพิจารณาตรวจสอบและเสนอความเห็นของการอนุมัติ อนุญาต ไม่ดำเนินการตามลำดับคำขอ				
๑.๑๓	ในขั้นตอนการพิจารณาตรวจสอบตามปกติจะมีการใช้เวลาในการพิจารณาตรวจสอบ ๑ วัน แต่ในบางกรณีอาจมีความจำเป็นจะต้องทำการพิจารณาเกิน ๑ วันทำการ เช่น กรณีมีความจำเป็นต้องมีการนัดหมายกับผู้ขอรับใบอนุญาตเพื่อลงพื้นที่ทำการตรวจสอบสถานประกอบการ ก่อนพิจารณาออกใบอนุญาต มีความเสี่ยงที่เจ้าหน้าที่อาจอาศัยช่องว่างหรือแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ อาจเรียกรับในขั้นตอนของการพิจารณา				
๑.๑๔	การดำเนินการออกคำร้องมีการลัดคิวให้กับลูกค้ากลุ่มธุรกิจ				
๑.๑๕	รับสินบนจากลูกค้าเพื่อให้ตรวจผ่านมาตรฐาน				
๑.๑๖	การตรวจสอบสถานที่ตั้งที่ขออนุญาตประกอบกิจการอาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ โดยการจัดทำรายงานไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริง				
๑.๑๗	การสุ่มตรวจสอบสถานที่ตั้งสถานบริการ/สถานประกอบการที่ขออนุญาต อาจมีการเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์				
๑.๑๘	การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต อาจมีคณะกรรมการบางท่านเอื้อประโยชน์หรือมีผลประโยชน์ทับซ้อนให้กับผู้ขออนุญาตบางราย ที่คุณสมบัติไม่ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์				

ที่	ตัวอย่างรูปแบบความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑.๑๙	เจ้าหน้าที่ของรัฐทำการการปลอมแปลงเอกสารการเบิกจ่าย เช่น ปลอมลายมือชื่อ แก้ไขแบบสำรวจ แก้ไขใบสำคัญรับเงิน มีการใช้หลักฐานเท็จ ใช้บัตรประชาชนของบุคคลที่เสียชีวิตหรือบัตรประชาชนหมดอายุ เป็นต้น				
๑.๒๐	เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่างการตรวจสอบพิกัดและของก่อนตรวจปล่อยสินค้า				
๑.๒๑	การตรวจสอบสถานประกอบการ โรงมหรสพ เกี่ยวกับระบบความปลอดภัย อาจมีการใช้ดุลพินิจที่ไม่เป็นไปตามแบบแปลนที่เคยได้รับอนุญาต				
๑.๒๒	เรียกรับ/เสนอผลประโยชน์ กรณีเอกสารไม่ครบหรือต้องการความรวดเร็ว				
๑.๒๓	เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอเป็นผู้ยื่นคำขอแทนหรือเป็นผู้จัดเตรียมเอกสารสำหรับยื่นคำขอให้ผู้ประกอบการ				
๑.๒๔	เจ้าพนักงานที่ดินประเมินราคาที่ดินอันเป็นเท็จเพื่อให้ราคาสูงกว่าความเป็นจริง				
๒.	การทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่				
๒.๑	การเข้าตรวจ หรือเยี่ยมสถานที่ของผู้ประกอบการ เช่น โรงงาน ร้านค้าฯ โดยมีเจตนา นำไปสู่การจ่ายเงินพิเศษรายเดือน				
๒.๒	การเปลี่ยนแปลงข้อกล่าวหา (ฐานความผิด) จากหนักเป็นเบา หรือจากเบาเป็นหนัก				
๒.๓	การปิดผันข้อเท็จจริงในสำนวนการสอบสวนคดีอาญา				

ที่	ตัวอย่างรูปแบบความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๒.๔	เจ้าพนักงานเรียกรับเงินกับผู้ประกอบการร้านขายโทรศัพท์เกี่ยวกับลิขสิทธิ์ โดยเหมาจ่าย เป็นรายเดือน				
๒.๕	เรียกรับเงินจากผู้ต้องหาเพื่อแลกกับการปล่อยตัว				
๒.๖	เจ้าหน้าที่ร่วมกันเรียกเก็บเงินรายเดือนจากผู้ประกอบการร้านคาราโอเกะ				
๒.๗	การทำบัตรสนเท่ห์ว่ามีเรื่องร้องเรียนผู้ประกอบการเพื่อทำการตรวจค้น กรณีผู้ประกอบการร้านค้า นั้นๆ ที่ไม่จ่ายเงินพิเศษรายเดือน				
๒.๘	การใช้ตัวกลางในการรับเงินพิเศษ หรือเก็บเงินรายเดือนกับผู้ประกอบการต่างๆ				
๒.๙	การใช้ดุลพินิจในการอนุมัติ หรือยกเว้นระเบียบฯ ที่เอื้อประโยชน์มีผลประโยชน์ทับซ้อน				
๒.๑๐	การออกระเบียบ กฎหมาย ข้อสั่งการต่างๆ ที่เอื้อประโยชน์ มีผลประโยชน์ ทับซ้อน				
๒.๑๑	การให้ทุนสนับสนุนการศึกษา วิจัยต่างๆ ให้กับพรรคพวก มีระบบเส้นสาย ระบบอุปถัมภ์				
๒.๑๒	การแต่งตั้งคณะกรรมการ อนุกรรมการต่างๆ ให้กับพรรคพวก มีระบบเส้นสาย ระบบอุปถัมภ์				
๒.๑๓	ความไม่โปร่งใสในการบริหารงานบุคคล เช่น การซื้อ ขาดตำแหน่ง การประเมินความดีความชอบ การแต่งตั้ง โยกย้าย การดำเนินการวินัย เป็นต้น				

ที่	ตัวอย่างรูปแบบความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๒.๑๔	การเรียกรับเงิน ผลประโยชน์ เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน/การเรียกเงินค่าแรกเข้า (แป๊ะเจี๊ยะ) เพื่อแลกกับการเข้าเรียนในโรงเรียน				
๒.๑๕	ใช้อำนาจในการแจกจ่าย จัดสรรงบประมาณลงพื้นที่ หรือจัดทำโครงการที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน หรือมีการแลกรับผลประโยชน์ในภายหลัง				
๒.๑๖	การประเมินราคาไม่ตรงกับสภาพทรัพย์สินที่นำมาจำหน่าย				
๒.๑๗	การเปลี่ยนทรัพย์สินที่ลูกค้านำมาจำหน่าย				
๒.๑๘	การยกยอกทรัพย์สินที่ได้จากการตรวจค้น จับกุม ไม่ระบุในบัญชีของกลาง				
๒.๑๙	การลดปริมาณของกลางเพื่อลดโทษ เพื่อเรียกรับผลประโยชน์				
๒.๒๐	การกรรโชก (รีดไถ) เรียกเอาทรัพย์สินจากผู้กระทำความผิด				
๒.๒๒	การเข้าตรวจค้น ปกปิด ซ่อนเร้นไม่มีหมายค้น				
๒.๒๓	การทำร้ายร่างกายเพื่อใ้รับสารภาพ				
๒.๒๔	รู้เห็นกับผู้ที่มาทำการประมุขของหลุดจำหน่าย มีการให้ข้อมูลการจำหน่ายของหลุดจำหน่ายล่วงหน้ากับพรรคพวกของตนเองการแอบอ้างชื่อบุคคลอื่น หรือชื่อลูกค้ายกยอกทรัพย์สินจำหน่ายออกไป				

ที่	ตัวอย่างรูปแบบความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๒.๒๕	เจ้าหน้าที่ของรัฐ รู้เห็นในการปลอมแปลงและใช้เอกสารปลอม เช่น การปลอมระวางแผนที่ มีการปกปิดและให้ถ้อยคำรับรองอันเป็นเท็จเกี่ยวกับสภาพที่ดิน				
๒.๒๖	ผู้บังคับใช้กฎหมาย นำตัวบทกฎหมายไปแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ				
๒.๒๗	รับค่าฝากเงินพิเศษค่าผ่าตัด มิฉะนั้นต้องรอเป็นเดือน				
๒.๒๘	ยกยอกทรัพย์จํานำ โดยอ้างว่าถ่ายอดจํานำเกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ทางสถานธนาบาลจะต้องจัดหาบุคคลอื่นมาเป็นผู้รับจํานำแทน				
๒.๒๙	พนักงานนำทองคำที่ประชาชนจํานำ ออกมาไปจํานำต่อ โดยอ้างว่าเป็นของญาติ/เพื่อน (ผู้จัดการออกตัวจํานำตามสำเนาหลักฐานของผู้เคยมาจํานำกับสถานธนาบาล) ไม่นำทรัพย์ไว้ที่ห้องสตอร์จรัม โดยลงรายละเอียดว่า ถูกไถ่ถอนออกไปแล้ว				
๒.๓๐	จัดทำสัญญากู้ยืมเงินโดยลูกค้าไม่ประสงค์ขอสินเชื่อ โดยอ้างว่าเป็นค่าประกันเงินกู้				
๒.๓๑	เจ้าหน้าที่เก็บบัตรเอทีเอ็มและรหัส และนำเอารายชื่อบุคคลอื่นมาทำสัญญาจ้างแล้วเบิกค่าจ้างโดยไม่ได้ทำงานจริง				
๒.๓๒	จัดทำบัตรประชาชนให้บุคคลโดยมิชอบโดยบุคคลดังกล่าวไม่มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนราษฎรเพื่อสวมบัตรว่าบุคคลที่มาขอทำบัตรประชาชนเป็นผู้มีชื่อและรายการบุคคลในทะเบียนราษฎร				

ที่	ตัวอย่างรูปแบบความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๒.๓๓	นายช่างรังวัดทำการปลอมแปลงลายมือชื่อ กำนัน (ปกครองท้องที่) ในเอกสารรับรองการซื้อแนวเขต และแก้ไขเนื้อที่ นส. ๕				
๒.๓๔	ออกไปรับเงินค่าภาษีโรงเรือนและที่ดินกับผู้ประกอบการ ออกใบเสร็จให้วันต่อมาขอใบเสร็จคืนอ้างว่าคิดผิดและไม่นำใบเสร็จกลับไปให้ผู้ประกอบการ แต่ทำการยกยอกเงินค่าภาษีโรงเรือนและที่ดิน โดยทำการยกเลิกใบเสร็จที่มีการฉีกใช้งานแล้วนำมาเย็บติดกับแผ่นสำเนา				
๒.๓๕	การจัดเก็บรายได้ ที่ต้องออกใบเสร็จรับเงิน เขียนต้นฉบับกับสำเนาไม่ตรงกัน ทั้งชื่อผู้ชำระ/วันที่/จำนวนเงิน				
๒.๓๖	เจ้าหน้าที่รับชำระค่าโทรศัพท์ ไม่นำเงินส่งเบียดบังไปใช้ส่วนตัว				
๒.๓๗	ปลอมแปลงเอกสารทางราชการการเบิกเงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร และนำเงินเข้าบัญชีตนเอง				
๒.๓๘	เจ้าหน้าที่รับรองเอกสารอันเป็นเท็จ รับรองสิทธิตามมาตราการเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้มีรายได้น้อยระดับตำบล				
๒.๓๙	พนักงานเทลเลอร์ปลอมลายมือชื่อลูกค้าในใบถอนเงินประเภทบัญชีเผื่อเลือกและขณะเดียวกันก็ได้ทำรายการฝากเงินชดใช้เพื่อให้ยอดเงินในบัญชีถูกต้องโดยไม่มีเงินสดฝากเข้าบัญชีจริงเพื่อให้ลูกค้าไม่เห็นความผิดปกติ และเมื่อสิ้นวันก็จะทำการถอนเงินออกจากบัญชี				

ที่	ตัวอย่างรูปแบบความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๒.๔๐	เจ้าหน้าที่ธนาคารลักลอบใช้รหัสพนักงานและรหัสรองผู้จัดการทำการเปลี่ยนแปลงสถานะบัญชีไม่เคลื่อนไหว ให้เป็นบัญชีที่เคลื่อนไหว ทำทำการสมัคร Online โดยใช้รหัสพนักงานทำการอนุมัติการสมัครแล้วโอนเงินทาง Online เข้าบัญชีตนเอง				
๒.๔๑	เจ้าหน้าที่สินเชื่อธนาคารพิจารณาสินเชื่อให้กับผู้กู้ โดยกระทำผิดวัตถุประสงค์ของกรรมการธนาคาร				
๒.๔๒	พนักงาน ขสมก.นำตัวรถโดยสารเก่าที่เคยจำหน่ายมาแล้วมาจำหน่ายใหม่				
๒.๔๓	รับชำระค่าบริการโทรศัพท์แล้วภายในวันนั้นได้ทำการยกเลิกใบเสร็จรับเงิน แล้วนำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว				
๒.๔๔	ปลอมแปลงเอกสารและใช้เอกสารปลอมเพื่อเบิก/ถอนเงินสดออกจากบัญชีเงินฝากของลูกค้า				
๒.๔๕	เจ้าหน้าที่ธนาคารนำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวรวม ๒๑๕ ครั้งเช่น นำเงินออกจากบัญชีที่פקไว้ของธนาคารกรณีลูกค้าโอนมาจากต่างสาขา				
๒.๔๖	เจ้าหน้าที่ธนาคารมีหน้าที่เกี่ยวกับ ระบบ Online ต่อมาได้ย้ายมาปฏิบัติงานต่างสาขาในระหว่างธนาคารยังไม่ยกเลิกสิทธิในการเข้าระบบ Online เจ้าหน้าที่แอบใช้ User ID และ Password เข้าระบบและดำเนินการถอนเงินจากบัญชีลูกค้าเข้าบัญชีตนเอง				
๒.๔๗	เจ้าหน้าที่การเงินเพิ่มเติมตัวเลขและตัวอักษรในเช็คสูงกว่าจำนวนเงินที่ขออนุมัติจ่าย				

ที่	ตัวอย่างรูปแบบความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๒.๔๘	แก้ไขเปลี่ยนแปลงต้นข้าวเช็กและนำเช็กไปถอนเงินจากธนาคารในนามของตนเอง				
๒.๔๙	ช่วยเหลือปกปิดทรัพย์สินของผู้ทำธุรกรรมทางการเงินโดยหลีกเลี่ยงการรายงานการทำธุรกรรมต่อสำนักงาน ป.ป.ง.				
๒.๕๐	จัดทำโครงการขุดสร้างบ่อขยะ ในที่ว่างเปล่า แต่กลับใช้ชื่อว่า โครงการปรับปรุงบ่อขยะ ทำให้ปริมาณดินจากการขุดนำไปขายทอดตลาดน้อยกว่าความเป็นจริง				
๒.๕๑	กิจการที่กฎหมายกำหนดว่าผู้รับใบอนุญาตเท่านั้นที่จะประกอบกิจการได้ แต่ไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายได้จริง จึงเป็นช่องทางให้ เจ้าหน้าที่หาประโยชน์				
๒.๕๒	พนักงานสอบสวนปลอมบันทึกจับกุม บันทึกประจำวัน ปลอมลายมือชื่อ ลดจำนวนของกลาง (ยาเสพติด)				
๒.๕๓	เรียกรับจากคนขับรถซึ่งมีน้ำหนักเกินกฎหมายเพื่อแลกกับการไม่ดำเนินคดี				
๒.๕๔	ปลอมลายมือชื่อเจ้าของบัญชีในใบถอนเงิน				
๒.๕๕	เปลี่ยนแปลงเลขบัญชีของพระภิกษุที่มีสิทธิได้รับเงินนิตยภัตเป็นเลขบัญชีของตนเอง				
๒.๕๖	ส่งจ่ายเงินตามเช็คสูงกว่าจำนวนที่ได้รับอนุมัติตามฎีกา				
๒.๕๗	ตรวจค้นคลังสินค้าของบริษัทโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เรียกให้ผู้ประกอบการเสียค่าปรับ ทั้งที่การกระทำดังกล่าวไม่ปรากฏการกระทำความผิดอย่างชัดเจน				

ที่	ตัวอย่างรูปแบบความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๒.๕๘	รับเงินสดจากลูกหนี้เงินยืมงบประมาณแล้วไม่นำส่ง ไม่นำฝาก และไม่มีเงินสดให้ตรวจนับ				
๒.๕๙	จ้างแรงงานไม่ตรงกับความเป็นจริง โดยเบิกค่าแรงงานไม่เป็นไปตามการจ้างจริง และปลอมลายมือชื่อการเบิกค่าจ้างแรงงาน				
๒.๖๐	เจ้าหน้าที่สนับสนุนการกระทำความผิด นำโฉนดที่ดิน (ฉบับของที่ดิน) ตามโครงการออกสำรวจออกโฉนดที่ดิน ซึ่งอยู่ระหว่างค้างดำเนินการและค้างแจกไปดำเนินการแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือกรอกข้อความอันเป็นเท็จ เพื่อให้ที่ดินมีราคาสูงขึ้นและโฉนดที่ดินไปหลอกลวงผู้รับจำนอง				
๒.๖๑	เจ้าหน้าที่มีการยกเลิกใบเสร็จรับเงินในระบบทำให้การรายงานการรับเงินประจำวันน้อยกว่าที่รับไว้จริง/รับเงินและออกใบเสร็จการรับเงินแล้วแต่ไม่นำเงินสด เช็คนำฝากธนาคารในวันนั้น แต่นำฝากในภายหลัง และอาจนำเงินไปใช้ส่วนตัวก่อน				
๒.๖๒	นำไม้ที่ยึดได้ออกไปจำหน่าย				
๓.	การทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการภาครัฐ				
๓.๑	ผู้ใช้น้ำมันรถยนต์ราชการ นำน้ำมันไปใช้ส่วนตัว เช่น การดูคน้ำมันไปใช้ส่วนตัวระหว่างทาง หรือเติมน้ำมันไม่ครบตามใบสั่งจ่าย ส่วนน้ำมันที่เหลือนำไปใส่ถังหรือทอนเป็นเงินสด โดยเจ้าหน้าที่ร่วมมือกับผู้ประกอบการ				
๓.๒	เบิกเงินราชการตามสิทธิเป็นเท็จ เช่น ค่าล่วงเวลา ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าที่พัก				

ที่	ตัวอย่างรูปแบบความเลียงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๓.๓	ยกยอกเงินหลวง ปลอมแปลงเอกสารในการเบิกจ่าย				
๓.๔	การสืบราคาที่กำหนดว่าต้อง ๓ ราย ขึ้นไป อาจไม่มีการสืบราคาจากผู้ประกอบการจริง				
๓.๕	ในการกำหนด TOR การจัดซื้อ จัดจ้าง การจ้างที่ปรึกษา การออกแบบโครงสร้างมีการกำหนดขอบเขตงาน หรือเนื้องาน ที่เกินความจำเป็น (Over Design) เพื่อให้มีการประมาณการราคาในส่วนนี้โดยมีผลประโยชน์ทับซ้อน				
๓.๖	คณะกรรมการกำกับการจ้างที่ปรึกษา /คณะกรรมการตรวจรับงาน มีการตรวจรับในแต่ละงวดงานหลายครั้งเกินความจริง เพื่อประโยชน์ในการเบิกค่าเบี้ยประชุม หรือมีการถ่วงเวลาในการเรียกรับ ทั้งที่ไม่มีประเด็นที่เป็นสาระสำคัญ				
๓.๗	คณะกรรมการ หรือ อนุกรรมการต่างๆ ของหน่วยงานมีการประชุมที่เกินความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการเบิกค่าเบี้ยประชุม				
๓.๘	การจัดโครงการต่างๆ ของหน่วยงานที่แอบแฝง หรือที่เกินความจำเป็น ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่คุ้มค่า โปร่งใส				
๓.๙	มีการใช้ดุลพินิจในเบิกจ่ายค่าวิทยากรบุคคลภายนอก ที่สูงโดยมีผลประโยชน์แอบแฝง หรือจำนวนวิทยากรเกินความจำเป็น				
๓.๑๐	การกำหนดราคากลางไม่ใช่ค่า K มาปรับ				

ที่	ตัวอย่างรูปแบบความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๓.๑๑	ผู้รับจ้างขออนุมัติใช้วัสดุ แต่ไม่ได้นำวัสดุที่ขออนุมัติมาใช้				
๓.๑๒	ผู้รับจ้างปล่อยปละละเลยให้ผู้รับจ้างเหมาช่วง				
๓.๑๓	มีการลือคสเปควัสดุที่ทำให้ไม่เกิดการแข่งขัน				
๓.๑๔	การตรวจการจ้างไม่ตรงตามรูปแบบราชการโดยมีการรับเงินหรือผลประโยชน์จากผู้รับจ้าง				
๓.๑๕	คณะกรรมการ ไม่ได้ออกไปดูสถานที่ก่อสร้าง แต่จะมีการเจรจากับผู้รับจ้าง โดยใช้ข้อมูลตามที่ผู้รับจ้างแจ้ง แล้วจึงไปทำการตรวจรับงานก่อสร้าง				
๓.๑๖	มีการให้สินบน/ของขวัญ/สินน้ำใจ/การเลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา				
๓.๑๗	มีการประสานกับบริษัท หรือผู้ที่จะมาเป็นคู่สัญญาตั้งแต่เริ่มต้นเพื่อกำหนดกำหนดคุณลักษณะ (TOR) ซึ่งไม่มีการกำหนดขึ้นอย่างแท้จริงแต่เป็นการนำร่าง TOR ดังกล่าวมาให้คณะกรรมการเป็นผู้กำหนด การแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนด TOR เป็นเพียงการดำเนินการตามรูปแบบของทางราชการ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับเอกชน				
๓.๑๘	ประมาณการค่าจ้างที่ปรึกษาเกินความเป็นจริงเพื่อให้ได้วงเงินงบประมาณจ้างสูง เช่น จำนวนที่ปรึกษามากเกินความเป็นจริง/วุฒิการศึกษาสูงเกินความเป็นจริง/ระยะเวลาดำเนินการ เป็นต้น				
๓.๑๙	การใช้ดุลพินิจในการเลือกวิธีการจัดซื้อจัดจ้างและผู้รับจ้างโดยวิธีพิเศษ				

ที่	ตัวอย่างรูปแบบความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๓.๒๐	ขาดคล่องทับซ้อนโครงการที่เคยจัดทำไว้แล้ว กรรมการจัดจ้างไม่ตรวจสอบรายละเอียด				
๓.๒๑	จัดซื้อจัดจ้างวัสดุอุปกรณ์ที่ไม่จำเป็นและซื้อจ้างในราคาสูง				
๓.๒๒	เบิกค่าใช้จ่ายในการจัดประชุม แต่ไม่มีการดำเนินการจริง				
๓.๒๓	เบิกค่าเช่ารถ ค่าเลี้ยงรับรอง ค่าของขวัญ แต่ไม่มีการจ่ายจริง				
๓.๒๔	ช่างผู้ควบคุมงานจัดทำรายงานเท็จต่อคณะกรรมการตรวจการจ้าง				
๓.๒๕	เจ้าหน้าที่นำสำเนาบัตร ทะเบียนบ้านที่ใช้ประกอบเอกสารการเบิกจ่ายในโครงการอื่นมา ประกอบการเบิกจ่ายเงินอุดหนุน				
๓.๒๖	ทุจริตค่าจ้างเบี้ยเลี้ยงลูกจ้าง				
๓.๒๗	การกำหนด TOR /คุณลักษณะของสินค้าหรือบริการที่มีลักษณะของสินค้าหรือบริการที่มีลักษณะ ของสินค้าหรือบริการบริษัทใดบริษัทหนึ่ง				
๓.๒๘	เรียกรับ การให้รับรองคุณภาพวัสดุที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน				

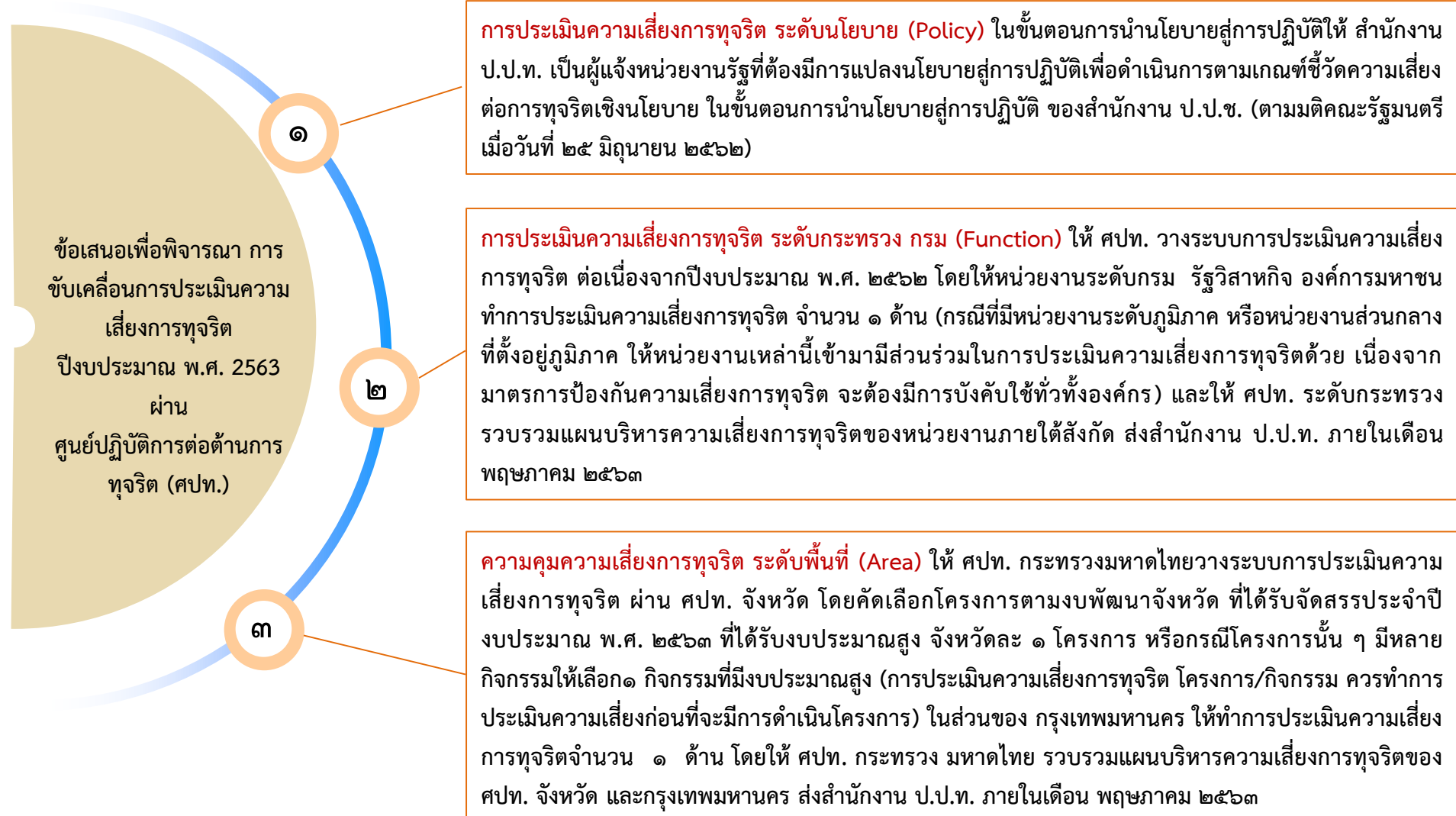
ความหมายสถานความเสี่ยงการทุจริต

สถานะ	ระดับความเสี่ยง
สีเขียว	ระดับต่ำ
สีเหลือง	ระดับปานกลาง
สีส้ม	ระดับสูง
สีแดง	ระดับสูงมาก

การขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

การขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

การขับเคลื่อนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
มาที่สำนักงาน ป.ป.ท.

✓ แผนบริหารความเสี่ยง ส่ง ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓

✓ ผลดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง

ส่ง ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๓

กิจกรรมกลุ่ม (อบรม ๑ วัน ๒ ตารางทำการ)
นำเสนอกลุ่มละ ๕ นาที

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปิงบประมาณ พ.ศ.

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน / งาน

ชื่อหน่วยงาน / กระทรวง.....

ผู้รับผิดชอบ..... โทรศัพท์.....

แบบตารางทำ WS แผ่นที่ ๑

- ชื่อหน่วยงาน.....
- ชื่อกระบวนการงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต.....
.....
- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (อาจเขียนเป็น **Flow chart** แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงาน)

กิจกรรมกลุ่ม (อบรม ๒ วัน ๔ ตารางทำการ)
นำเสนอกลุ่มละ ๑๕ นาที

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปิงบประมาณ พ.ศ.

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

ชื่อกระบวนงาน / งาน

ชื่อหน่วยงาน / กระทรวง.....

ผู้รับผิดชอบ..... โทรศัพท์.....

แบบตารางทำ WS แผ่นที่ ๑

- ชื่อหน่วยงาน.....
- ชื่อกระบวนการงานในการประเมินความเสี่ยงการทุจริต.....
.....
- ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (อาจเขียนเป็น **Flow chart** แสดงขั้นตอนการปฏิบัติงาน)

แบบตารางทำ WS แผ่นที่ ๓

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน /โอกาส/ความเสี่ยงรูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการ เฝ้าระวัง	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง	ประสิทธิภาพของ การควบคุมความเสี่ยง การทุจริต

แบบตารางทำ WS แผ่นที่ ๔

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง.....

ที่	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน /โอกาส/ความเสี่ยงรูปแบบพฤติกรรมความเสี่ยงการ ทุจริต	มาตรการป้องกันความเสี่ยงการทุจริต

ขอบคุณค่ะ

